

پیش‌ها و پانچ‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ خیرالدين حفظه الله تعالى

موضوع:

احکام؛ امر به معروف و نهی از منکر

بسم الله الرحمن الرحيم

پرسش

نویسنده: مهدوی

تاریخ: ۱۳۹۴/۴/۲

لطفاً راهنمایی بفرمایید روش صحیح تعامل با مسلمان زاده‌هایی که ضروریات دین اسلام را قبول ندارند و بعضاً به تمسخر می‌گیرند چیست؟ آیا ما موظف هستیم تا ارشادشان نماییم و یا با توجه به اینکه احتمال اثر در آن‌ها خیلی کم است می‌بایست از آن‌ها دوری گزینیم؟ با تشکر

پاسخ

تاریخ: ۱۳۹۴/۴/۳

در این باره توجه به چند نکته ضروری است:

۱. بنا بر مبنای علامه منصور هاشمی خراسانی در کتاب شریف «بازگشت به اسلام»^۱، ضروریات اسلام، عقاید و احکامی هستند که بودن آن‌ها از اسلام به دلالت صریح قرآن ثابت است، مانند معتبر بودن عقل و یگانه بودن خداوند و جسمانی بودن معاد و وجود نعمت‌ها در بهشت و عذاب‌ها در جهنم و خاتمیت محمد صلی الله علیه و آله و سلم در نبوت و کلام خداوند بودن قرآن و قبله بودن مسجد الحرام و وجود جنّ و ملائکه و جبرئیل و میکائیل و طهارت مریم علیها السلام از چیزی که به او نسبت داده شده است و عروج مسیح علیه السلام و مصلوب نشدن او و وجوب نماز و زکات و حج و جهاد و روزه‌ی ماه رمضان و امر به معروف و نهی از منکر و مودّت اهل بیت پیامبر و ولایت مؤمنین و برائت از مشرکین و مشروعیت قصاص و حرمت زنا و لواط و قمار و شرب خمر و نکاح با محارم و قتل نفس مگر به حق و رکون به ظالمان مگر از روی تقیه و خوردن خون و مردار و گوشت خوک و حیوانی که با نام خداوند ذبح نشده است و مانند آن، با توجه به اینکه همه‌ی آن‌ها با صراحت در قرآن آمده است و می‌توان منکر یکی از آن‌ها را منکر ضروری اسلام دانست.

۲. بنا بر مبنای علامه در کتاب شریف «بازگشت به اسلام»^۲، منکر یکی از ضروریات اسلام،

۱. ص ۴۳

۲. ص ۱۸۹

هرگاه به خروج خود از اسلام التفات و اقرار داشته باشد، «مرتد» شمرده می‌شود و احکام ارتداد بر او قابل تطبیق است و هرگاه به خروج خود از اسلام التفات یا اقرار نداشته باشد، به این معنا که خود را با وجود انکار یکی از ضروریات اسلام مسلمان بشمارد، مرتد شمرده نمی‌شود، بلکه «منافق» شمرده می‌شود و احکام ارتداد بر او قابل تطبیق نیست، مگر آنکه در زمین فتنه بینگیزد، به این معنا که سایر مسلمانان را به انکار یکی از ضروریات اسلام تحریض کند؛ چراکه در این صورت، مجازات او از باب دفع فتنه یا اجرای حدّ افساد در زمین جایز است.

۳. بنا بر مبنای علامه در کتاب شریف «بازگشت به اسلام»^۱ و برخی دیگر از گفتارهای نورانی ایشان، مجازات مرتد در زمانی که خلیفه‌ی خداوند بر زمین حکم می‌راند، اعدام است و آن بسته به صلاح‌دید آن حضرت پس از استتابة (طلب توبه) یا پیش از آن انجام می‌شود، ولی در زمانی که خلیفه‌ی خداوند بر زمین حکم نمی‌راند، محلّ اشکال است؛ چراکه اعدام او برای چنین زمانی تشریع نشده است و در چنین زمانی مناسب و عادلانه نیست. آری، حبس یا تبعید او در این زمان، هرگاه در زمین فتنه بینگیزد، به این معنا که مسلمانان را به سوی ارتداد تحریض کند، جایز است؛ چراکه این از مصادیق دفع ظلم محسوب می‌شود که مشروط به حاکمیت خلیفه‌ی خداوند در زمین نیست؛ بلکه اگر حبس یا تبعید او ممکن یا کافی نباشد، جواز اعدام او خصوصاً پس از استتابة بعید نیست.

۴. در این زمان که خلیفه‌ی خداوند در زمین حاکم نیست و ظالمان بر آن حکم می‌رانند، وظیفه‌ی شما ارشاد کسانی است که دچار ارتداد یا نفاق شده‌اند؛ چراکه بیشتر آنان به سبب عدم دسترسی به خلیفه‌ی خداوند در زمین و ابتلا به شبهات ناشی از حاکمیت ظالمان، درباره‌ی عقاید و احکام اسلام به شک افتاده‌اند و هرگاه با اسلام خالص و کامل آشنا شوند، به سوی آن باز می‌گردند؛ چنانکه برخی از آنان پس از مطالعه‌ی کتاب شریف «بازگشت به اسلام» و آشنایی با حقیقت اسلام، به سوی آن بازگشتند و ما را از بازگشت خود به آن مطلع ساختند و به عنوان نمونه گفتند که پیش از مطالعه‌ی این کتاب، اسلام را دینی نامعقول و متناقض می‌پنداشتند، ولی پس از آن دریافتند که دینی در نهایت عقلانیت و تناسب است. آنان از اینکه همه‌ی اجزاء این دین تا این اندازه منسجم و هماهنگ است، شگفت‌زده شده‌اند و جناب علامه را نمایانگر چهره‌ی حقیقی اسلام می‌شناسند. از اینجا دانسته می‌شود که اگر اسلام به درستی معرفی شود، کسی آن را انکار نمی‌کند، مگر کسی که دلی پلید دارد و در پی شرارت است و جزای چنین کسی است که مرگ است.

الغرض بکوشید با بردباری و قول لاین و احتراز از مجادلات طولانی، این گروه را با اسلام ناب و عقاید و احکام حقیقی آن که غالباً متفاوت با تصویر ارائه شده از آن توسط ظالمان است، آشنا کنید تا از کج‌فهمی‌ها و سوء برداشت‌های خود درباره‌ی آن که از تبلیغات سوء کافران برخاسته است، رهایی یابند و به سوی دین حق و صراط مستقیم باز گردند و اگر خود قادر به این کار نیستید،

آنان را به کسانی از اهل علم که با اسلام ناب و عقاید و احکام حقیقی آن آشنایی دارند معرفی کنید تا به پرسش‌هایشان پاسخ دهند و شبهات‌شان را برطرف کنند و پس از این کار، اگر در آنان لجاجتی یافتید، آنان را به خودشان وا گذارید تا هنگامی که خلیفه‌ی خداوند در زمین ظاهر شود و درباره‌ی آنان حکم فرماید؛ چراکه هدایت مردم بر عهده‌ی خداوند است و او این کار را از طریق خلیفه‌اش انجام می‌دهد و وظیفه‌ی اصلی شما زمینه‌سازی برای ظهور اوست؛ با توجه به اینکه اگر زمینه‌ی ظهور او را فراهم سازید، در واقع زمینه‌ی هدایت مردم را فراهم ساخته‌اید؛ چراکه آن حضرت با از بین بردن کافران و ظالمان و پایان دادن به تبلیغات‌شان بر ضد اسلام از یک سو و معرفی بیشتر اسلام حقیقی از سوی دیگر، بستر ارتداد و نفاق را بر می‌چیند و پس از آن، با مرتدین و منافقین مطابق با عدالت رفتار می‌کند؛ چراکه هر کس پس از آن مرتد یا منافق شود، به راستی که از ظالمان است؛ چنانکه خداوند فرموده است: «وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا»؛^۱ «و در زمین پس از اصلاح شدنش فساد نکنید»؛ بلکه صریحاً با اشاره به حاکمیت خلیفه‌ی خود در آخر الزمان فرموده است: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا^۲ يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ»؛^۳ «خداوند به کسانی از شما که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند وعده داد که حتماً آنان را در زمین خلیفه گرداند همان طور که گذشتگان آنان را خلیفه ساخت و حتماً دین‌شان را که برایشان پسندید، برایشان به مکتب رساند و حتماً پس از ترسشان آنان را امنیت بخشد تا من را بپرستند و چیزی را با من شریک نسازند و هر کس پس از آن کفر ورزد آنان همانا فاسقان خواهند بود».

بایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌های شیعی خراسانی
محیط: جیش‌الاجتهاد، مشهد

۱. الأعراف / ۵۶

۲. التّور / ۵۵